

L-istagħun meta č-Čieħ ikun qed iħalli l-bejta

Appell lill-pubbliku biex jgħin frieħ li jistgħu jispiċċaw f'diffikultà hekk kif ikun qed iħalli l-bejta biex itir għall-ewwel darba

BirdLife Malta tħegġeg lill-pubbliku biex jirrapporta mill-ewwel jekk jara jew isib Ċieħ (Scopoli's Shearwater) li jista' jsib ruħu f'diffikultà hekk kif ikun qed iħalli l-bejta biex itir għall-ewwel darba ħalli dawn l-għasafar ikunu jistgħu jinħelsu lura fuq il-baħar.

F'dan iż-żmien tas-sena dawn l-għasafar tal-baħar ikunu qed jibdew iħallu l-bejta fl-irdumijiet. Dawn l-għasafar itiru għall-ewwel darba matul il-lejl, bil-frieħ jużaw id-dawl tal-orizzont biex isibu triqithom lil hinn mill-kosta. Madanakollu t-tniġġis dejjem jiżdied mid-dawl fuq l-art jista' jwassal biex jiġu dżorjentati u ġafna minn-hom jispiċċaw fuq l-art minflok fuq il-baħar. B'hekk isibu diffikultà fi żmien meta lanqas ikunu għadhom kapaċi joqogħdu fuq saqajhom b'periklu serju għall-għajxien tagħhom u għalhekk ikunu jinħtiegu l-għajnejha. Iz-zoni fejn l-aktar li jiġri dan normalment ikunu Hal Far, ix-Xlendi, iċ-Ċirkewwa, Birżebbuġa, il-bajja tal-Ğnejna, Marsalforn u San Pawl il-Baħar.

Iċ-Ċiefa hija l-akbar miż-żewġ speċi ta' *shearwater* li għandna f'Malta. L-oħra hija l-Garnija (Yelkouan Shearwater). Hu stmat li f'Malta u Għawdex għandna popolazzjoni ta' madwar 4,500 par li jfisser bejn wieħed u ieħor 5% tal-popolazzjoni dinjija taċ-Čieħ. Dan l-għasfur tal-baħar protett – li jingħaraf mid-dahar griz u kannella, iż-żaqq bajda u l-munqar isfar – tarah regolarmen jittajjar b'qadfiet mgħaż-ġġagħli u jħuf baxx mal-mewġ.

Il-proġetti LIFE Arcipelago Garnija hu inizjattiva ffinanzjata mill-UE bl-imsieħba BLM, TM u RSPB. Il-proġetti hu kofinanzjat 60% minn fondi tal-programm LIFE tal-UE, 25% mill-Gvern Malti, 10% minn BLM u 5% mill-RSPB

Iċ-Ċiefa kienet is-suġġett ta' riċerka li saret permezz tal-Proġett LIFE+ għall-Ġhasafar tal-Baħar ta' Malta (EU LIFE+ Malta Seabird Project) li ġie fi tmiemu b'succcess aktar kmieni din is-sena u li wassal biex Malta llum għandha l-ewwel tmien Zoni Marittimi ta' Protezzjoni Specjali (marine SPAs). Din l-ispeċi se tgawdi wkoll mill-proġett ġdid ta' BirdLife Malta għall-konservazzjoni tal-ġhasafar tal-baħar li għadu kif beda – il-proġett [EU LIFE Arċipelagu Garnija](#).

F'każ li wieħed isib ferħ ta' Ċiefa f'diffikultà għandu jpoġġihs f'kaxxa tal-kartun u jżommu f'post kwiet, imbagħad iċempel lil BirdLife Malta mill-ewwel fuq 2134 7644 (fil-ħinijiet tal-uffiċċju) jew 7925 5697 (f'kaži ta' emerġenza wara l-ħinijiet tal-uffiċċju).

TMIEM

Għal aktar informazzjoni, ikkuntattja lil:

Nathaniel Attard
BirdLife Malta Communications Manager
Tel: 2134 7645/6 Ext. 512
Cell: 9947 4705
Email: nathaniel.attard@birdlifemalta.org

Ħoloq utli:

LIFE Arċipelagu Garnija
<http://birdlifemalta.org/arcipelagugarnija>
<https://www.facebook.com/arcipelagugarnija>

LIFE+ Malta Seabird Project
<https://maltaseabirdproject.org>
<http://birdlifemalta.org/conservation/malta-seabird-project>
<https://www.facebook.com/LifeSeabirdMaltaProject>

Ritratti:

1. Ferħ ta' Ċiefa. (Ritratt ta' Benjamin Metzger)
2. Ċief jittajjar baxx mal-mewġ qrib l-irdumijiet ta' Ta' Ċenċ. (Ritratt ta' Paulo Lago)

Il-proġett LIFE Arċipelagu Garnija hu inizjattiva ffinanzjata mill-UE bl-imsieħba BLM, TM u RSPB. Il-proġett hu kofinanzjat 60% minn fondi tal-programm LIFE tal-UE, 25% mill-Gvern Malti, 10% minn BLM u 5% mill-RSPB

